Geldrop-Mierlo

Raadsbesluit

RB GM2019-017052

Verordening op de ambtelijke bijstand en de fractieondersteuning 2019

De raad van de gemeente Geldrop-Mierlo;

gezien het voorstel van d.d. het presidium d.d.10 februari 2021;

gehoord de commissie Algemene Zaken d.d. 9 maart 2021;

besluit :

de Verordening op de ambtelijke bijstand en de fractieondersteuning 2019 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad
van de gemeente Geldrop-Mierlo d.d. 23 maart 2021.

De raad voornoemd,

W.H.F. Geboers
griffier

J.C.J. van Bree
voorzitter

Geldrop-Mierlo

Raadsbesluit

GM 2019- 017052

Verordening op de ambtelijke bijstand en de fractieondersteuning 2019

De raad van de gemeente Geldrop-Mierlo;

gelezen het voorstel van de Auditcommissie d.d. 28 maart 2019;

gehoord de Commissie Algemene Zaken op 9 maart 2021;

Gelet op artikel 33, derde lid, van de Gemeentewet;

B E S L U I T :

vast te stellen de navolgende

"Verordening op de ambtelijke bijstand en de fractieondersteuning 2019"

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze regeling wordt verstaan onder:

a. Feitelijke informatie: gegevens neergelegd in openbare schriftelijke stukken en ander materiaal dat gegevens bevat en geen beleidsgevoelige aspecten bevatten.
b. Bijstand: het verzamelen en verwerken van informatie en het verlenen van hulp bij de redactionele vormgeving van voorstellen, amendementen en moties, waartoe ook behoort het geven van advies.

Hoofdstuk 2: Feitelijke informatie en ambtelijke bijstand

Artikel 2 Feitelijke informatie

1. Een raadslid, dat feitelijke informatie, inzage in of een afschrift van documenten die openbaar zijn wenst, kan zich daarvoor rechtstreeks wenden tot de secretaris of door hem aangewezen ambtenaren.
2. Van de aanwijzing van de ambtenaren wordt aan de leden van de raad mededeling gedaan.
3. Indien een ambtenaar twijfelt of het verzoek betrekking heeft op informatie bedoeld in het eerste lid, stelt hij de secretaris daarvan in kennis. De secretaris beslist.

Artikel 3 Ambtelijke bijstand

1. Een raadslid wendt zich tot de griffier met een verzoek om bijstand.
2. De bijstand, bedoeld in het eerste lid, wordt verleend door de griffier of een medewerker van de griffie. Indien de gevraagde bijstand niet door de griffier of een medewerker van de griffie kan worden verleend kan de griffier de secretaris verzoeken, één of meer ambtenaren aan te wijzen, die de gevraagde bijstand zo spoedig mogelijk verlenen.

Artikel 4 Uitzonderingsgronden ambtelijke bijstand

1. Een ambtenaar verleent op verzoek van de secretaris ambtelijke bijstand tenzij:
   a. het raadslid niet aannemelijk heeft gemaakt dat de bijstand betrekking heeft op de werkzaamheden van de raad;
   b. dit het belang van de gemeente kan schaden;
   c. het bijstand, bedoeld in artikel 3, tweede lid tweede volzin, betreft.
2. De secretaris beoordeelt of ambtelijke bijstand op grond van het eerste lid geweigerd wordt.
3. Indien de bijstand op grond van het eerste lid wordt geweigerd deelt de secretaris dit met redenen omkleed mee aan de griffier en aan het raadslid dat het verzoek heeft ingediend.

Artikel 5 Weigering ambtelijke bijstand

Indien het verzoek om bijstand van een ambtenaar door de secretaris wordt geweigerd kan de griffier of het betrokken raadslid het verzoek voorleggen aan de burgemeester. De burgemeester beslist zo spoedig mogelijk over het verzoek.

Artikel 6 Beklag

1. Indien een raadslid niet tevreden is over door een ambtenaar verleende bijstand, doet hij hiervan mededeling aan de griffier.
2. De griffier overlegt met de secretaris over een voor beide partijen bevredigende oplossing.
3. Indien overleg met de secretaris niet leidt tot een voor beide partijen bevredigende oplossing leggen zij de zaak voor aan de burgemeester. De burgemeester beslist zo spoedig mogelijk over de zaak.

Artikel *7* Melding verzoek feitelijke informatie

De secretaris of de aangewezen ambtenaar stellen de betreffende portefeuillehouder in kennis van de aan een raadslid verstrekte feitelijke informatie, van de inzage in of het verstrekken van een afschrift van documenten die openbaar zijn.

Hoofdstuk 3
Fractieondersteuning

Artikel 8 Financiële bijdrage

1. De fracties, zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad, ontvangen jaarlijks een financiële bijdrage als tegemoetkoming in de kosten voor het functioneren van de fractie.
2. Deze bijdrage bestaat uit:
   a. een vast deel van € 1500,00 voor elke fractie;
   b. daarnaast ontvangt elke fractie een bedrag van € 200,00 per raadszetel.

Artikel 9 Besteding bijdrage

1. Fracties besteden de bijdrage om hun volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol te vervullen.
2. De bijdrage mag niet gebruikt worden ter bekostiging van:
   a. uitgaven die in strijd zijn met wettelijke bepalingen en overige regelingen;

b. betalingen aan politieke partijen, met politieke partijen verbonden instellingen of natuurlijke personen anders dan ter vergoeding van prestaties (diensten of goederen) geleverd ten behoeve van de fractie op basis van een gespecificeerde, reële declaratie;
c. giften;
d. uitgaven welke dienen bestreden te worden uit vergoedingen die de leden ingevolge het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden toekomen.

Artikel 10 Uitkering bijdrage

1. De bijdrage voor fractieondersteuning wordt in twee termijnen verstrekt. De eerste termijn, ter grootte van ¼ van de bijdrage voor één jaar vóór 31 januari van het kalenderjaar en het restant voor 15 april, indien het verslag, zoals bedoeld in artikel 13, over het voorgaande jaar vóór 1 april is ingediend. Is het verslag niet vóór 1 april ingediend, dan wordt de bijdrage 14 dagen na indiening verstrekt.
2. In een jaar waarin verkiezingen plaatsvinden wordt het voorschot verstrekt voor de maanden tot en met de maand waarin de verkiezingen plaatsvinden. In de eerste maand na de maand waarin de eerste vergadering van de nieuw gekozen raad plaatsvindt wordt het voorschot verstrekt voor de overige maanden van dat jaar.

Artikel 11 Wijziging bijdrage

1. Indien het zeteltal van een fractie ten gevolge van verkiezingen verandert, wijzigt de bijdrage
   a. bij vermindering van het zeteltal: op de eerste dag van de maand na de maand waarin de eerste vergadering van de nieuw gekozen raad plaatsvindt.
   b. bij vermeerdering van het zeteltal: op de eerste dag van de maand waarin de eerste vergadering van de nieuw gekozen raad plaatsvindt.
2. Bij splitsing van een fractie wordt de op grond van artikel 8, lid 2b, vastgestelde bijdrage voor de oorspronkelijke fractie verdeeld over de betrokken fracties naar evenredigheid van het aantal bij de splitsing betrokken leden en de datum van splitsing.
3. Bij splitsing van een fractie wordt het aan de oorspronkelijke fractie verstrekte bijdrage verrekend overeenkomstig de verdeling die volgt uit het eerste lid.

Artikel 12 Reservering bijdrage

1. Elke fractie reserveert de niet bestede bijdrage, zoals bedoeld in artikel 13 lid 3, ter besteding door de fractie zoals bedoeld in artikel 9 in het volgende jaar.
2. De opgebouwde reserve, komt tot uitdrukking in het verslag van de fractie als bedoeld in artikel 13 over dat jaar.

Artikel 13 Verantwoording

1. Elke fractie legt, binnen drie maanden na het einde van een kalenderjaar, aan de raad verantwoording af over de besteding van de bijdrage voor fractieondersteuning onder overlegging van een verslag.
2. Controle van het verslag vindt plaats door de griffier. Na controle verstrekt de griffier de verslagen aan alle fracties van de raad.

3. Als uit het verslag blijkt dat de reserve bij een fractie groter is dan éénmaal de jaarlijkse fractievergoeding, wordt het meerdere teruggestort en toegevoegd aan het budget van het volgende kalenderjaar voor deskundigheidsbevordering van de raad.

Hoofdstuk 4 Slotbepaling

Artikel 14 Citeertitel en inwerkingtreding

1. Deze verordening kan worden aangehaald als de Verordening op de ambtelijke bijstand en de fractieondersteuning Geldrop-Mierlo 2019.
2. Deze verordening treedt op 1 2019 in werking.
3. Op dat tijdstip vervalt de *Verordening op de ambtelijke bijstand en de fractieondersteuning Geldrop-Mierlo 2016* vastgesteld bij raadsbesluit 20 juni 2016.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad
der gemeente Geldrop-Mierlo d.d. 23 maart 2021.

De raad voornoemd,

W.H.F. Geboers
griffier

J.C.J. van Bree
voorzitter

Toelichting

Algemeen
Deze verordening geeft uitvoering aan artikel 33 van de Gemeentewet. Het legt expliciet vast dat de raad en individuele raadsleden een recht op ambtelijke bijstand hebben. Voor politieke groeperingen bestaat daarnaast een recht op fractieondersteuning. De uitwerking van deze rechten moet bij verordening worden geregeld.

Gezien de nieuwe dualistische verhoudingen ligt het voor de hand dat er ook op het punt van de ambtelijke bijstand duidelijkere scheidslijnen worden getrokken tussen werkzaamheden voor de raad en voor het college. Dat komt tot uitdrukking in het feit dat een raadslid kan aangeven dat een verzoek om ambtelijke bijstand en de inhoud van de verleende bijstand geheim moet worden gehouden. De ambtenaar mag niet onder druk komen te staan doordat hij werkzaamheden voor de raad verricht. Daarom zal een collegelid dat toch informatie wenst over het verzoek om ambtelijke bijstand, zich moeten wenden tot het betrokken raadslid en niet tot de behandelend ambtenaar.

De verordening behandelt gedetailleerd de ambtelijke bijstand. Aangezien het de verhouding betreft tussen de raadsleden en de reguliere ambtelijke organisatie, is behoefte aan duidelijke regels. Deze ambtenaren werken doorgaans namelijk voor het college. De wijziging van artikel 103 van de Gemeentewet laat dit scherp zien. Voor de invoering van de Wet dualisering gemeentebestuur bepaalde dit artikel dat de secretaris (en daarmee de onder hem ressorterende ambtelijke organisatie) de raad en het college terzijde stond. In dualistische verhoudingen staat de secretaris het college terzijde en wordt de raad bijgestaan door de griffier.

Dat de raad nu beschikt over een griffier met griffie betekent niet dat er geen behoefte meer zou zijn aan ambtelijke bijstand door de reguliere ambtelijke organisatie. De griffie zal, in vergelijking met de reguliere organisatie beperkt in omvang zijn. Voor specialistische hulp op het gebied van het maken van amendementen, moties en regelingen zal een beroep op deze organisatie dan ook nodig blijven. Dit geldt ook voor specifieke informatie die alleen bij de reguliere ambtelijke organisatie beschikbaar is. De wetgever heeft dat onderkend en het recht op deze vorm van ambtelijke ondersteuning expliciet vastgelegd. Deze verordening vormt de uitwerking van dit recht.

De formulering van artikel 33 van de Gemeentewet laat buiten twijfel dat individuele raadsleden, dus ook die behorend tot een minderheid in de raad, recht hebben op ambtelijke bijstand. Op deze verordening kan dus door alle raadsleden een beroep worden gedaan.

In de verordening is geen bepaling opgenomen voor die gevallen waarin de tot het verlenen van hulp aangewezen ambtenaar op grond van gewetensbezwaren daartoe niet bereid is. In een dergelijk geval is er sprake van een rechtspositioneel probleem dat binnen de ambtelijke organisatie tot een oplossing dient te worden gebracht.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1
Het begrip informatie is afgeleid van de Wet openbaarheid van bestuur.
Het begrip bijstand is zodanig afgebakend dat daarmee wordt voorkomen dat met gebruikmaking van ambtelijke bijstand wordt beoogd een bepaald beleid te ontwerpen. Door de voorgestelde omschrijving wordt voorkomen dat het ambtelijke apparaat (lees de ambtenaren werkzaam onder de verantwoordelijkheid van het college; niet de griffie-ambtenaren) wordt geconfronteerd met tegenstrijdige opdrachten.

Artikel 2
Voor verzoeken om informatie van feitelijke aard, dan wel inzage in of afschrift van openbare documenten, kan een raadslid rechtstreeks contact opnemen met de secretaris of een door hem aangewezen ambtenaar. Het begrip document wordt hier overigens gebruikt in de betekenis die het in de Wet openbaarheid bestuur heeft. Met openbaar wordt bedoeld openbaar in de zin van de Wet openbaarheid van bestuur. Voor niet openbare documenten wordt een regeling gegeven in de artikel 25, 55 en 86 van de Gemeentewet. Deze rechten zijn uitgewerkt in het reglement van orde voor de raad, het reglement van orde voor het college en de verordening op de raadscommissies.

Artikel 3
Bijstand wordt in principe door de griffier of een medewerker van de griffie verleend.
Ambtelijke bijstand door de reguliere ambtelijke organisatie is alleen aan de orde wanneer deze niet vanuit de griffie kan worden verleend. Omdat de griffier geen zeggenschap heeft over de reguliere ambtelijke organisatie zal de secretaris de ambtenaar die de bijstand verleend moeten aanwijzen. De ontvlechting van posities leidt in dit geval dus noodzakelijk tot een verdergaande formalisering van de regeling omtrent ambtelijke bijstand.
De bijstand wordt zo spoedig mogelijk verleend. Het is niet mogelijk in de verordening hiervoor vaste termijnen op te nemen in verband met de verschillen in aard en omvang van de werkzaamheden voor een verzoek. De griffier ziet er op toe dat er voortgang blijft in het proces.
In de gehele verordening is er voor gekozen een onderscheid aan te brengen tussen ambtenaren en medewerkers van de griffie. Als er over ambtenaren gesproken wordt, worden ambtenaren van de reguliere ambtelijke organisatie bedoeld die onder gezag van het college staan en worden dus niet griffiemedewerkers bedoeld. Dit neemt niet weg dat ook medewerkers van de griffie ambtenaren in de zin van de Ambtenarenwet zijn.

Artikelen 4 en 5
Beoordeling of één van de in artikel 4, eerste lid genoemde weigeringsgronden zich voordoet vindt in eerste instantie plaats door de gemeentesecretaris als hoofd van de reguliere ambtelijke organisatie. In artikel 5 is aangegeven dat de uiteindelijke beslissing over het niet verlenen van ambtelijke bijstand is voorbehouden aan de burgemeester. Het ligt in de rede dat hij hierover overleg voert met de secretaris en de griffier (en indien nodig ook het betrokken raadslid). Uiteraard kan de raad via de gebruikelijke weg hierover de burgemeester verzoeken verantwoording af te leggen (artikel 180 Gemeentewet).

Artikel 6
Ook indien – naar de mening van het raadslid – op onvoldoende wijze aan zijn of haar verzoek om hulp gehoor wordt gegeven kan de zaak aan een hogere instantie worden voorgelegd: de burgemeester is daar gezien zijn eigenstandige positie in het gemeentelijke bestuur de meest aangewezen instantie voor. Wel dient de griffier hierover eerst overleg te voeren met de secretaris.

Artikel 7
In dit artikel is aangegeven dat het van belang is dat de betrokken portefeuillehouder op de hoogte is van door het ambtelijk apparaat verstrekte feitelijke informatie. Hij kan dan in principe niet voor verrassingen komen te staan.

Artikel 8
Fractieondersteuning vindt zijn vorm in een financiële ondersteuning. De hoogte van het budget voor fractieondersteuning zal in de gemeentebegroting moeten worden opgenomen en dus door de raad worden vastgesteld. De fractieondersteuning bestaat uit een vast en een variabel deel. Het vaste deel garandeert dat elke fractie de kans krijgt zich op gelijkwaardig niveau te laten ondersteunen. Omdat grote fracties meer lasten zullen hebben op facilitair gebied is het logisch dat zij voor dergelijke kosten een hogere vergoeding krijgen. Dit komt tot uitdrukking in het variabele deel. De fracties worden geacht de kosten van cursussen en congressen te betalen uit de fractieondersteuning.

Artikel 9
De fracties wordt grotendeels de vrijheid gelaten wat betreft de inhoudelijke besteding van de fractieondersteuning. Minimumvoorwaarde is wel dat de bijdrage besteed wordt aan raadswerkzaamheden, inclusief vergaderapparatuur. Verder is een aantal doelen genoemd waarvoor de bijdrage niet gebruikt mag worden. Daarmee wordt onder andere voorkomen dat met de bijdrage verkiezingscampagnes worden gefinancierd en dat raadsleden hun eigen vergoeding voor het raadswerk (vastgelegd in het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden, dat zijn grondslag vindt in de artikelen 95 en 96 van de Gemeentewet) aanvullen met de bijdrage voor fractieondersteuning.

Artikel 10
De financiële bijdrage wordt in twee keren uitbetaald.
Het is logisch dat de bijdrage wordt aangepast aan de nieuwe verhoudingen in de raad.

Artikel 11
Het spreekt vanzelf dat de bijdrage aangepast zal moeten worden aan veranderde verhoudingen in de raad. De regeling heeft tot gevolg dat fracties die kleiner worden (of geheel verdwijnen) nog over de gehele maand, waarin de nieuwe raad voor het eerst vergadert, de bijdrage ontvangen. Voor fracties die groter worden (of nieuwe fracties) gaat de bijdrage per diezelfde maand in. Dat betekent dat de totale bijdrage voor fractieondersteuning in een verkiezingsjaar hoger uitvalt dan in andere jaren. Dit is niet te vermijden.

Bij splitsing van een fractie zal de al eerder verstrekte bijdrage per raadslid direct verrekend moeten worden. Als dat niet zou gebeuren, zou een deel van de oorspronkelijke fractie over een te grote bijdrage beschikken en zou het andere deel juist helemaal geen bijdrage krijgen. Bij splitsing van een fractie blijft de vaste bijdrage beschikbaar voor de oorspronkelijke fractie. De nieuwe fractie ontvangt naar rato (gedeelte van het jaar) de vaste vergoeding.

Artikel 12
De reserve bestaat uit het overschot van voorgaande jaren.

Artikel 13
De controle van de verslagen gebeurt door de griffier. Na controle verstrekt hij de verslagen aan de raad.

Artikel 14
Dit artikel behoeft geen toelichting.